113220 - Günahların yaygınlaştığı günlerde ibâdeti arttırmanın hükmü

Soru

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in:

عِبَادَةُ فِي الْهَرْجِ كَهِجْرَةٍ إِلَيَّ

"Fitne günlerinde yapılan ibâdet, bana yapılan hicret gibidir" emri gereğince, miladi yılbaşı gibi, insanlar arasında fitnenin çoğaldığı bir vakitte ibâdet yapmanın hükmü nedir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Dînine sımsıkı bağlı olan müslüman, gizli ve açık, bolluk ve darlık gibi her durumda Allah Teâlâ'yı anan kimsedir. Zikrinden ve kalbinden Rabbini asla unutmaz. Hiç bir şey onu Rabbine ibâdetten alıkoymaz. Hiç bir şey O'na sevgi ve muhabbetinden saptıramaz.

Dînine sımsıkı bağlı olan müslümanı, bütün işlerinde Allah'a ibâdette gayretli ve çalışkan, hayatının hepsinin Rabbine ve Mevlâsına itaat üzere olduğunu görürsünüz.

Dînine sımsıkı bağlı olan müslüman, kendisini ibâdete veren insanlarla içiçe ve birlikte olduğu zaman onlarla yarışır ve Allah'ın rızâsına nâil olabilmek için onlardan önce davranır.

Dînine sımsıkı bağlı olan müslüman, Allah'ın nimetinde gâfil olanları gördüğü zaman, Allah'ın kendisine bahşetmiş olduğu üzerindeki nimeti hisseder.

İşte şehitler, garipler ve ellerinde kor ateşi tutan, amellerinin fazîleti, fitne, belâ ve gariplik zamanında sünnete sımsıkı bağlılıkları konusunda bir çok hadis gelen kimseler,bunlardır.

Ebu Hureyre'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

[بَدَأَ الإِسْلَامُ غَرِيبًا وَسَيَعُودُ كَمَا بَدَأَ غَرِيبًا، فَطُوبَى لِلْغُرَبَاءِ. [رواه مسلم

"İslâm, (ehlinin azlığı sebebiyle) garip olarak başladı. (Ehli çok olsa bile, pek az kimsenin emirlerini yerine getirecek olmasından dolayı) garip başladığı gibi dönecektir. Bundan dolayı (İslâm'ın emirlerini yerine getiren) o gariplere müjdeler olsun!" (Müslim; hadis no: 145)

Salâh ve takvâ zamanlarında sünnete, taat ve ibâdete devam eden kimse, fitne ve gaflet zamanlarında bunlara devam ederse fazîlete nâil olur. Buna göre o, her hâlukârda âmil (bunlara göre yaşayan) ve âbid (ibâdet eden)dir.

Methedilen ve övülen kimse, işte bu kimsedir.

Bazı kimselerin anladıkları gibi, birisinin,günlük hayatında ve her halinde âdeti öyle olmamasına rağmen günah ve münkerâtın yaygınlaştığı günleri takip etmesine ve o günlerde oruç tutmak veya gecelerini ibâdetle geçirmek için yarışmasına gelince, bu anlayış, yukarıda zikredilen hadisin gerçek anlamı ve hikmet sahibi Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in maksadı değildir.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in maksadı; sünnete sürekli olarak sımsıkı sarılmaya ve Allah Teâlâ'nın emirlerini noksansız olarak yerine getirmeye teşvik etmektir. Ta ki müslüman, karanlık zamanlarda yeryüzünü aydınlatan bir nur olsun ve Allah Teâlâ'ya teslimiyetini ilan ettiği zamanki verdiği sözden dönmeden O'na kavuşsun.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in hali böyle idi. O'nun günleri ve saatleri, Allah Teâlâ'nın vech-i kerimine hâlis idi. Allah Teâlâ'ya ibâdet etmekten hiçbir fırsatı kaçırmak istemezdi.

Öyle ki Üsâme b. Zeyd -Allah ondan râzı olsun- ona şöyle sormuştu:

يَا رَسُولَ اللهِ! لَمْ أَرَكَ تَصُومُ شَهْرًا مِنَ الشُّهُورِ مَا تَصُومُ مِنْ شَعْبَانَ؟ قَالَ: ذَلِكَ شَهْرٌ يَغْفُلُ النَّاسُ عَنْهُ بَيْنَ رَجَبٍ وَرَمَضَانَ، وَهُوَ شَهْرٌ تُرْفَعُ فِيهِ الأَعْمَالُ إِلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ، فَأُحِبُّ أَنْ يُرْفَعَ عَمَلِي وَأَنَا صَائِمٌ. [رواه النسائي في السنن وحسنه الألباني في السلسلة الصحيحة]

"Ey Allah'ın elçisi! Seni, Şaban'dan oruç tuttuğun kadar diğer aylardan bu kadar oruç tutarken hiç görmedim (bunun sebebi nedir)?

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- buyurdu ki:

- O öyle bir aydır ki, insanlar Receb ve Ramazan (ayları) arasında gaflette olurlar. Oysa o (Şaban ayı), amellerin, Âlemlerin Rabbine arz edildiği bir aydır. Bundan dolayı ben, oruçlu iken amelimin (Allah'a) arz edilmesinden hoşnut oluyorum." (Sünen-i Nesâî, hadis no: 2357. Elbânî; "Silsiletu'l-Ehâdîsi's-Sahîha"; hadis no: 1898'de "hadis hasen" demiştir.)

İşte, Ma'kil b. Yesâr'ın -Allah ondan râzı olsun- rivâyet ettiği hadisin anlamı, budur.

Bu hadiste Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

[الْعِبَادَةُ فِي الْهَرْجِ كَهِجْرَةٍ إِلَيَّ. رواه مسلم]

"Fitne günlerinde yapılan ibâdet, bana yapılan hicret gibidir." (Müslim; hadis no: 2948)

İmam Nevevî -Allah ona rahmet etsin- bu hadisin şerhinde şöyle demiştir:

"Buradaki 'el-Herc'ten murat; fitne ve insanların işlerinin birbirine karışmasıdır. Fitne zamanında yapılan ibâdetin daha fazîletli olmasının sebebi ise; insanların fitne zamanında ibâdetten habersiz (gâfil) olmaları, ibâdeti bırakıp başka şeylerle meşgul olmaları ve bazı kimselerin dışında ibâdete kendisini verenlerin pek az oluşundan dolayıdır." (Müslim şerhi; c: 18, s: 88)

Bundan dolayı ne soruyu soran bacımıza, ne de başka bir müslümana, miladi yılbaşı gecelerini, kâfirlerin günahlarla doldurmalarına karşılık, onların ibâdete tahsis etmelerini câiz görmüyoruz.Ancak geceleri namaz kılarak ve gündüzleri de oruç tutarak geçirmek bir müslümanın diğer günlerdeki bir âdeti ise, bu takdirde bu gecelerde ibâdet etmekte bir sakınca yoktur.Zirâ Allah Teâlâ, ameline ve niyetine karşılık en hayırlısıyla onu mükafatlandıracaktır.

Kâfirlerin bayramlarının gecelerini belirli ibâdetlere tahsis etmekten sakınmanın gerektiği konusundaki açıklama, (113064) nolu sorunun cevabında geçmişti.

Allah Teâlâ en iyi bilendir.